

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-59/11

Association Kokopelli împotriva Graines Baumaux SAS

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de cour d'appel de Nancy)

„Agricultură — Directivele 98/95/CE, 2002/53/CE, 2002/55/CE și 2009/145/CE — Validitate — Legume — Vânzare, pe piața națională a semințelor, de semințe de legume care nu figurează în catalogul oficial comun al soiurilor de legume — Nerespectare a sistemului de autorizare prealabilă pentru introducerea pe piață — Tratatul internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură — Principiul proporționalității — Libertatea de a desfășura o activitate comercială — Libera circulație a mărfurilor — Egalitate de tratament”

Sumarul hotărârii

- Întrebări preliminare — Admisibilitate — Apreciere a necesității întrebărilor care este de competența instanței naționale — Întrebări generale sau ipotetice — Inadmisibilitate*
(art. 267 TFUE)
- Uniunea Europeană — Controlul jurisdicțional al legalității actelor instituțiilor — Acte cu aplicabilitate generală — Necesitatea ca persoanele fizice sau juridice, care nu pot ataca direct aceste acte, să utilizeze calea excepției de nelegalitate sau a trimiterii preliminare în aprecierea validității*
(art. 263 al patrulea paragraf TFUE și art. 277 TFUE)
- Agricultură — Politica agricolă comună — Obiective — Puterea de apreciere a instituțiilor — Control jurisdicțional — Limite — Principiul proporționalității — Întindere — Luare în considerare a celorlalte interese în cauză, în afară de obiectivul principal urmărit — Directivele 2002/55 și 2009/145 privind comercializarea semințelor — Respectarea principiului menționat — Încălcarea dreptului la exercitarea unei activități economice — Excludere*
(art. 40 TFUE și 43 TFUE; Directiva 2002/55 a Consiliului; Directiva 2009/145 a Comisiei)
- Dreptul Uniunii Europene — Principii — Egalitate de tratament — Noțiune — Directivele 2002/55 și 2009/145 privind comercializarea semințelor — Diferență de tratament între semințele varietăților de conservare și semințele standard care pot fi admise în cataloagele oficiale — Semințe care prezintă caracteristici diferite — Admisibilitate*
(Directiva 2002/55 a Consiliului; Directiva 2009/145 a Comisiei)

5. *Libera circulație a mărfurilor — Restricții cantitative — Măsuri cu efect echivalent — Articolul 34 TFUE — Domeniu de aplicare — Măsuri adoptate de instituțiile Uniunii — Includere — Directivele 2002/55 și 2009/145 privind comercializarea semințelor — Măsuri care favorizează libera circulație a mărfurilor*

(art. 34 TFUE; Directiva 2002/55 a Consiliului; Directiva 2009/145 a Comisiei)

6. *Acorduri internaționale — Acorduri ale Uniunii — Efecte ale unui acord în ordinea juridică a Uniunii în lipsa unei dispoziții exprese a acestuia care să le prevadă — Examinare a validității unui act al Uniunii în raport cu dispozițiile acordului menționat — Condiții — Încălcare a tratatului internațional privind resursele fitogenetice pentru alimentație și agricultură de Directivele 2002/55 și 2009/145 — Excludere — Lipsa, în cadrul respectivului tratat, a unor dispoziții necondiționate și suficient de precise pentru a pune în discuție validitatea acestora*

[art. 216 alin. (2) TFUE și art. 267 TFUE; Directiva 2002/55 a Consiliului; Directiva 2009/145 a Comisiei)

1. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 28 și 29)

2. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 34 și 35)

3. Legiuitorul Uniunii dispune în domeniul politicii agricole comune de o largă putere de apreciere care corespunde responsabilităților politice pe care i le atribuie articolele 40 TFUE și 43 TFUE, astfel încât numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri adoptate în acest domeniu în raport cu obiectivul pe care instituția competentă urmărește să îl atingă poate afecta legalitatea unei astfel de măsuri.

Cu toate acestea, chiar dacă importanța obiectivelor urmărite poate justifica restricții care au consecințe negative, chiar considerabile, pentru anumiți agenți economici, este necesar să se verifice dacă, în cadrul examinării constrângerilor legate de diferite măsuri posibile, legiuitorul Uniunii a ținut seama pe deplin de interesele în cauză, în afară de obiectivul principal urmărit.

Astfel stau lucrurile în ceea ce privește Directiva 2002/55 privind comercializarea semințelor de legume și Directiva 2009/145 de stabilire a anumitor derogări pentru acceptarea varietăților primitive și a soiurilor de legume care sunt cultivate, în mod tradițional, în localități și regiuni speciale și care sunt amenințate de erodare genetică și a soiurilor de legume lipsite de valoare intrinsecă pentru producția vegetală comercială, dar create pentru a fi cultivate în condiții speciale, precum și pentru comercializarea semințelor acestor varietăți primitive și soiuri. Astfel, rezultă din considerentele (2)-(4) ale Directivei 2002/55 că primul obiectiv al normelor privind admiterea semințelor soiurilor de legume constă în creșterea productivității culturilor de legume în Uniune. Crearea, astfel cum prevede directiva menționată, a unui catalog comun al soiurilor de legume pe baza cataloagelor naționale este de natură să asigure atingerea obiectivului menționat.

Directiva 2002/55 urmărește de asemenea să creeze piața internă a semințelor de legume prin asigurarea liberei lor circulații în cadrul Uniunii. În speță, sistemul de admitere prevăzut de această directivă este de natură să contribuie la realizarea acestui obiectiv, întrucât un astfel de sistem garantează faptul că semințele comercializate în diferitele state membre îndeplinesc aceleași exigențe.

În sfârșit, astfel cum reiese din articolul 4 alineatul (4) din Directiva 2002/55, aceasta urmărește de asemenea conservarea resurselor genetice ale plantelor. În această privință, întrucât statele membre pot să se îndepărteze de la criteriile de admitere menționate de directivă în conformitate cu sistemul de admitere derogatoriu instituit de Directiva 2009/145, care se aplică în ceea ce privește anumite categorii de semințe, un astfel de sistem este de natură să asigure de asemenea atingerea respectivului obiectiv.

O măsură mai puțin constrângătoare, precum etichetarea, nu ar constitui un mijloc la fel de eficient pentru a asigura atingerea acestor obiective întrucât ar permite să fie vândute și, în consecință, să fie semănate semințe potențial dăunătoare sau care nu permit o producție agricolă optimă. Rezultă că respectiva reglementare nu poate fi considerată ca fiind vădit inadecvată în raport cu obiectivele menționate.

Ținând seama de caracterul adecvat al acesteia, obstacolul în calea liberei exercitări a unei activități economice pe care îl constituie măsurile prevăzute de această reglementare nu poate fi considerat, având în vedere scopurile urmărite, ca aducând atingere în mod disproporționat dreptului la exercitarea acestei libertăți.

(a se vedea punctele 39, 40, 43, 44, 47-49, 60 și 79)

4. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 70 și 72-76)

5. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 80 și 81)

6. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 84-89)